

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/9875,Bohaterowie-wracaja.html>
01.03.2026, 18:33

Bohaterowie wracają

14.03.2016

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

BOHATEROWIE WRACAJĄ

DODATEK
przygotowany
przy współpracy
IPN

Wrzesień 1945 r.,
koncentracja 5. Wileńskiej
Brygady AK w gajówce
Stoczek. Siedzą od lewej:
Roman Dopierała
„Dąbek”, plut. Mieczysław
Abramowicz „Miecio”,
wachm. Wacław Beynar
„Orszak”, Włodek Godzisz
„Radio”, N.N., stoją od
lewej: Jerzy Fijałkowski
„Stylowy”, por. Marian
Pluciński „Mścistaw”,
Danuta Siedzikówna
„Inka”, N.N., N.N. „Sep”,
N.N., ppor. czasu wojny
Zdzisław Badocha
„Żelazny”, mjr Zygmunt
Szendzielarz „Łupaszko”,
wachm. Jerzy Lejkowski
„Szpagat”, ppor. czasu
wojny Henryk Wieliczko
„Lula”, N.N., ppor. Jerzy
Jezierski „Stefan”, Antoni
Roszczewski „Znicz”,
Stanisław Lipowski
„Lipa”, Jan Gabiś
„Wieczorek”, N.N. „Bas”,
N.N. „Bak”

ODZYSKANA PAMIĘĆ

Dr Łukasz Kamiński, prezes IPN

Zwracamy się ku przeszłości, aby poszukiwać źródeł naszej wspólnoty. Z wielkiej masy wydarzeń historycznych wybieramy takie, które do dziś do nas przemawiają. Szukamy bohaterów, którzy mogą być dla nas wzorem do naśladowania. Jednym z najważniejszych punktów odniesienia są dziś dla nas losy uczestników antykomunistycznej konspiracji, wywodzącej się wprost z Polskiego Państwa Podziemnego.

Pamięć o żołnierzach antykomunistycznego podziemia jest już dzisiaj społecznym fenomenem. Każdego roku mają miejsce setki i tysiące różnego rodzaju wydarzeń, których celem jest oddanie im należnego hołdu. Warto jednak zwrócić uwagę, że do takiej sytuacji prowadziła długa droga.

Pierwsze próby przywracania pamięci podejmowano jeszcze w latach osiem-

dziesiątych. Niezależne wydawnictwa wydały kilka publikacji na ten temat. Po 1989 r. pojawiły się grupy badaczy tej problematyki, jedna skupiona wokół prof. Tomasza Strzembosza, a druga wokół redakcji „Zeszytów Historycznych WiN”, kierowanej przez Janusza Kurtykę. Podejmowano też pierwsze przedsięwzięcia edukacyjne. Najważniejszą była wystawa przygotowana przez Ligę Republikańską oraz album wydany przez wydawnictwo „Volumen”.

Prawdziwym przełomem stało się powołanie Instytutu Pamięci Narodowej. Już w pierwszych latach istnienia IPN rozpoczęły się szeroko zakrojone badania, których ukoronowaniem stało się wydanie „Atlasu Polskiego Podziemia Niepodległościowego 1944-1956”. Pracom badawczym towarzyszyły liczne inicjatywy edukacyjne. Kolejne ważne ustalenia przyniósł program „Śladami Zbrodni”, w ramach którego uduku-

mentowano wiele zapomnianych miejsc kaźni. Nie sposób nawet zmierzyć wpływu na zmianę świadomości społecznej, jaki przyniósł rozpoczęty w 2011 r. projekt poszukiwań nieznanych miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego.

1 marca 2011 r. po raz pierwszy obchodziliśmy ustanowiony z inicjatywy prezydenta Lecha Kaczyńskiego Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Instytut Pamięci Narodowej należał do pierwszych organizatorów tego święta. Dziś cieszy nas duża skala inicjatyw społecznych i samorządowych oraz zaangażowanie innych instytucji państwowych.

Budując narodową wspólnotę w oparciu o pamięć o przeszłości, osadzamy ją na wartościach, które były bliskie naszym bohaterom. 1 marca wspominamy śmierć jednej z najsłachtetniejszych postaci powojennej konspiracji.

Oddajmy głos płk. Łukaszowi Cieplińskiemu. W jednym z jego grypów napisanych w celi śmierci czytamy: „Odbiorą mi tylko życie. A to nie najważniejsze. Cieszę się, że będę zamordowany jako katolik za wiarę świętą, jako Polak za Polskę niepodległą i szczęśliwą, jako człowiek za prawdę i sprawiedliwość. Wierzę dziś bardziej niż kiedykolwiek, że idea Chrystusowa zwycięży i Polska niepodległość odzyska, a pohańbiona godność ludzka zostanie przywrócona. To moja wiara i moje wielkie szczęście”. A dla nas – zobowiązanie.

Pliki do pobrania

[Bohaterowie wracają - „Nasz Dziennik”, 26.02.2016 \(pdf, 10.62 MB\)](#)